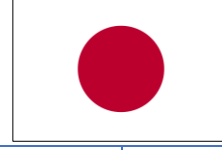

Japonya

lke Bilgi Notu

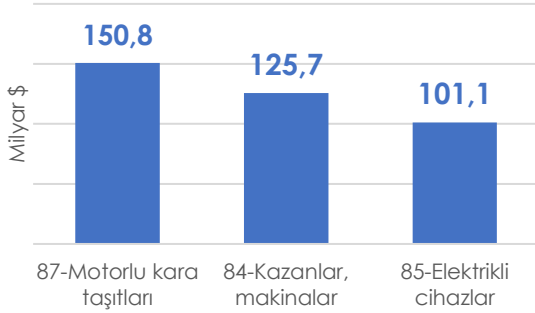
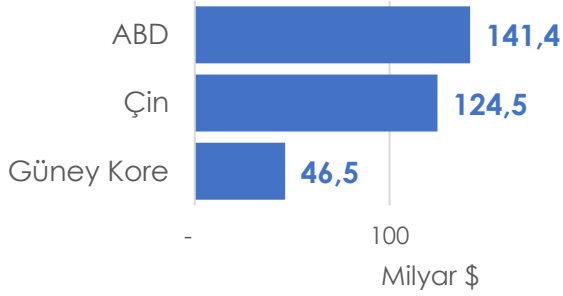

JAPONYA ÜLKE BİLGİ NOTU

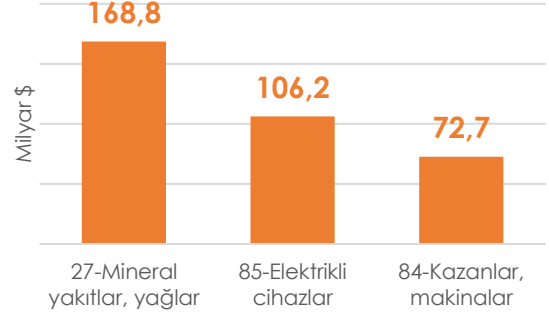
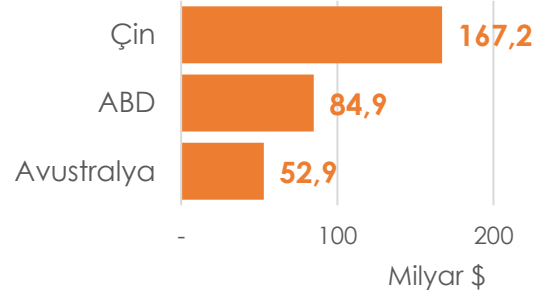

GSYH	4,1 trilyon \$
GSYH BÜYÜME HIZI	%0,1
KİŞİ BAŞINA GSYH	32.859,1 \$
ENFLASYON	%2,2
İŞSİZLİK	%2,5
TİCARET ANLAŞMAMIZ	STA (Müzakere)

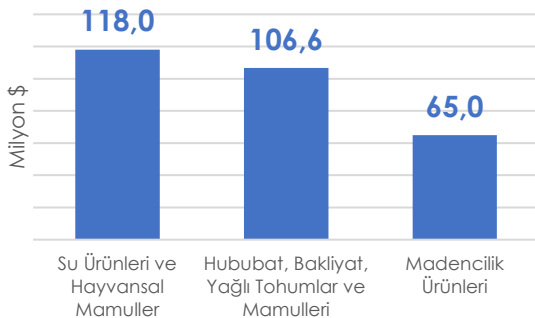
İHRACAT (2024) 707,3 Milyar \$

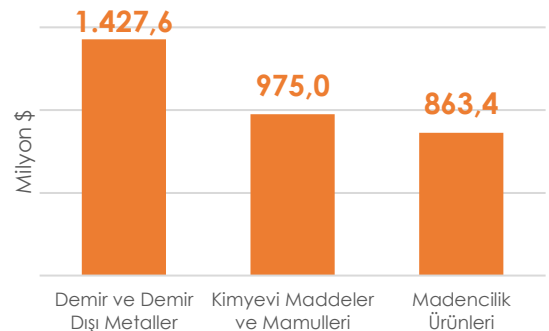
İTHALAT (2024) 724,9 Milyar \$

TÜRKİYE'NİN JAPONYA'YA İHRACATI 717,1 Milyon \$ (2024)

TÜRKİYE'NİN JAPONYA'DAN İTHALATI 4,7 Milyar \$ (2024)

I-GİRİŞ

Genel Görünüm

Resmi Adı	Japonya
Nüfus	123,9 milyon (IMF 2024 Tahmini)
Yüzölçümü	377,899 km ²
Dil	Japonca
Başkent	Tokyo
Para Birimi	Japon Yeni (1 TRY = 3,74 JPY)
Yönetim Şekli	Anayasal Monarşi
Devlet Başkanı	İmparator Naruhito
Başbakan	Shigeru Ishiba
GSYH	4,1 trilyon \$ (IMF 2024 Tahmini)
Kişi Başına GSYH	32.859,1 \$ (IMF 2024 Tahmini)
GSYH Büyüme Hızı	%0,1 (Japonya Kabine Ofisi)
Enflasyon Oranı	%2,2 (IMF 2024 Tahmini)
İşsizlik Oranı	%2,5 (IMF 2024 Tahmini)
Toplam İhracat	707,3 milyar \$ (TradeMap 2024)
Toplam İthalat	724,9 milyar \$ (TradeMap 2024)
Türkiye'nin Ülkeye İhracatı	717,1 milyon \$ (TÜİK 2024)
Türkiye'nin Ülkeden İthalatı	4,7 milyar \$ (TÜİK 2024)
Türkiye ile Ticaret Anlaşması	-

Değerlendirme

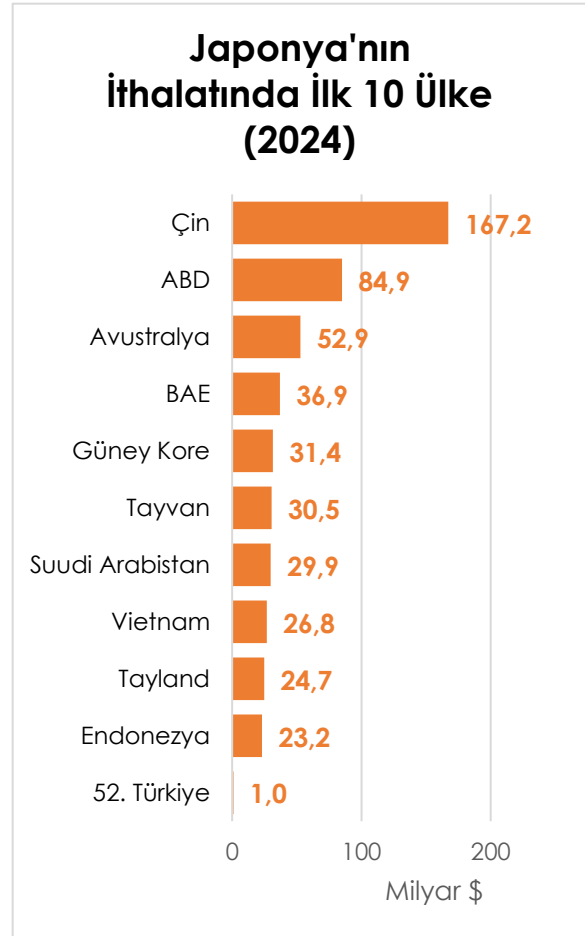
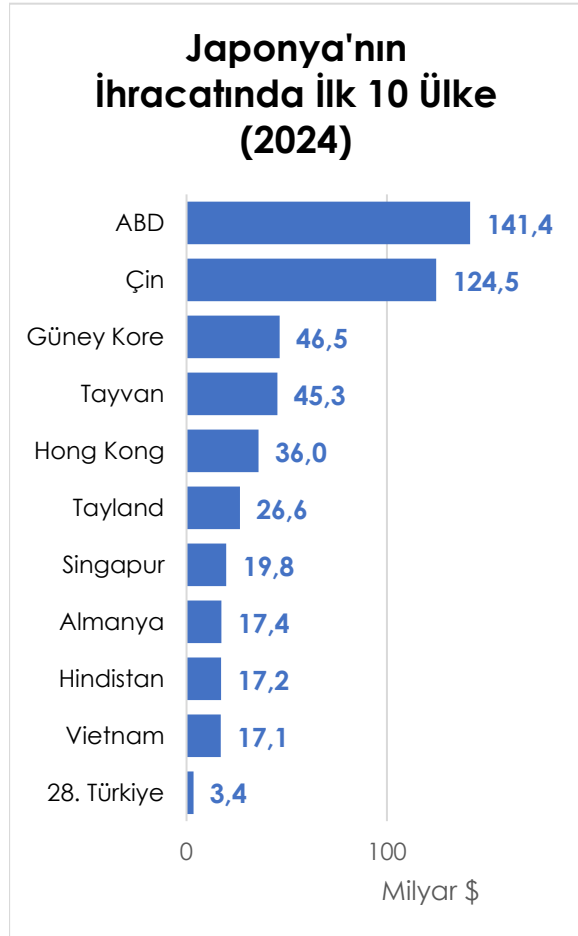
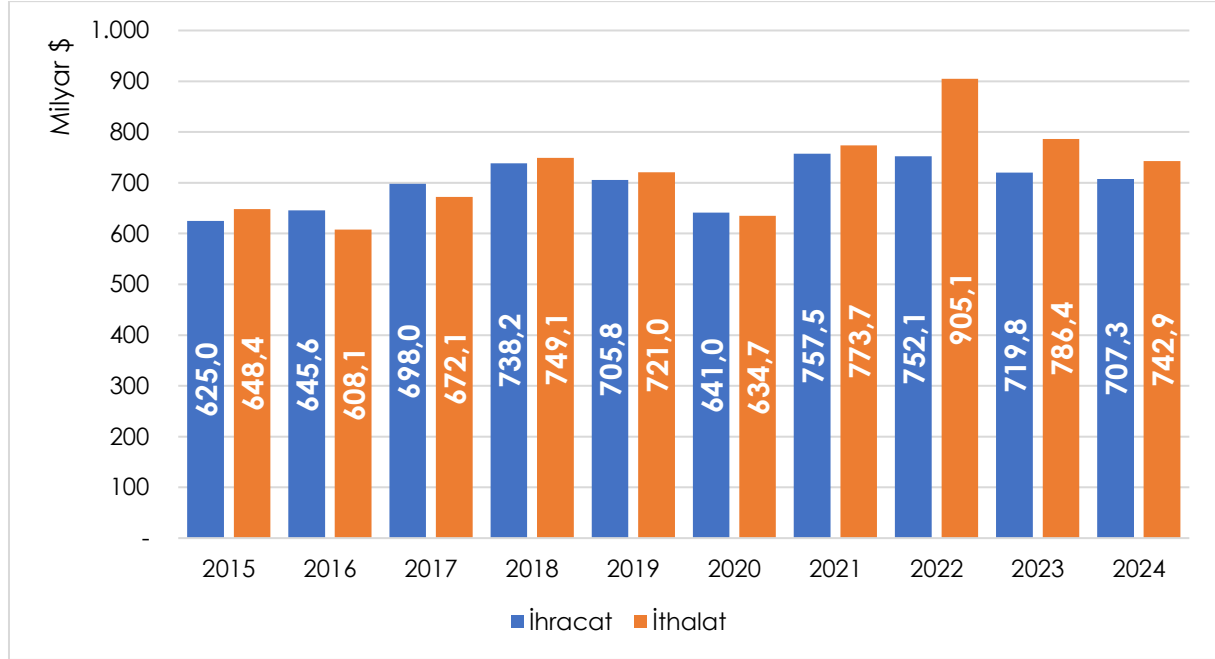
Japon ekonomisi İkinci Dünya Savaşı sonrası yeniden yapılanmış ve dünyanın en büyük ekonomileri arasında girebilmiştir. 'Yüksek Büyüme Dönemi' denilen 1954-73 yılları arasında reel olarak ortalama %9,5 büyümüştür. 90'lı yılların başına kadar ise büyüme oranı ortalama olarak %5 olmuştur. Japon ekonomisi 1985-1990 yılları arası "bubble" adı verilen dünya ekonomi literatürüne de giren bir dönem geçirmiştir. 70'li yılların başından itibaren artmaya başlayan hisse senedi ve gayrimenkul fiyatları Bubble döneminde aşırı düzeyde yükselerek bir köpük oluşturmuş, bu köpük 1990'da patlamıştır. Bubble döneminde varlık fiyatlarının aşırı yükselmesinin en büyük sebebi JPY'nin aşırı değerlenmesidir. 1989 Aralık ayında Nikkei Endeksi 38.915 yen kapanışı ile tarihi zirvesine ulaşmıştır. 1989 yılında sadece Tokyo'nun gayrimenkul değeri tüm ABD'nin değerini geçmiştir.

"Bubble" dönemi 1990 yılında sona ermiştir. Bu tarihten itibaren Japon ekonomisi halen devam eden resesyona girmiştir. Nikkei yaklaşık 20 yıl süresince değer kaybetmiş, gayrimenkul fiyatları önemli oranda düşmüştür. Bu dönemin belirgin özelliği deflasyon, çok düşük büyüme oranı ve tüketimin artmamasıdır.

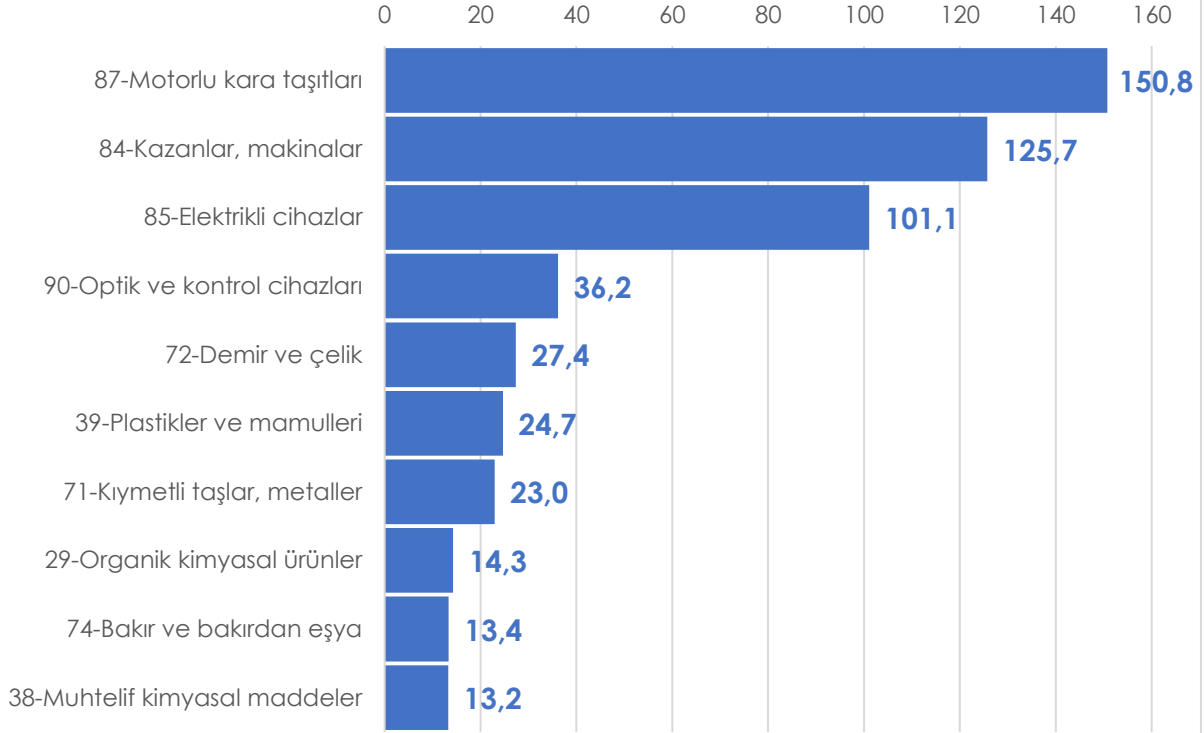
Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

II-JAPONYA'IN DIŞ TİCARETİ

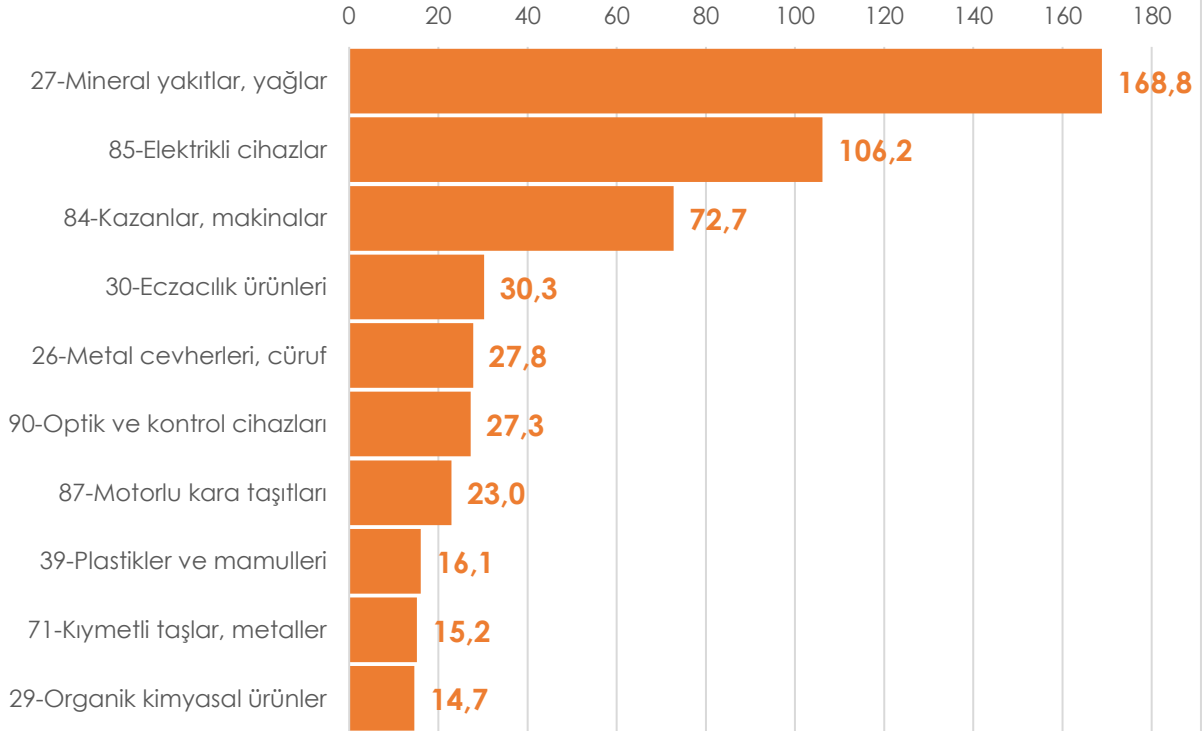
(TradeMap, 2015-2024)

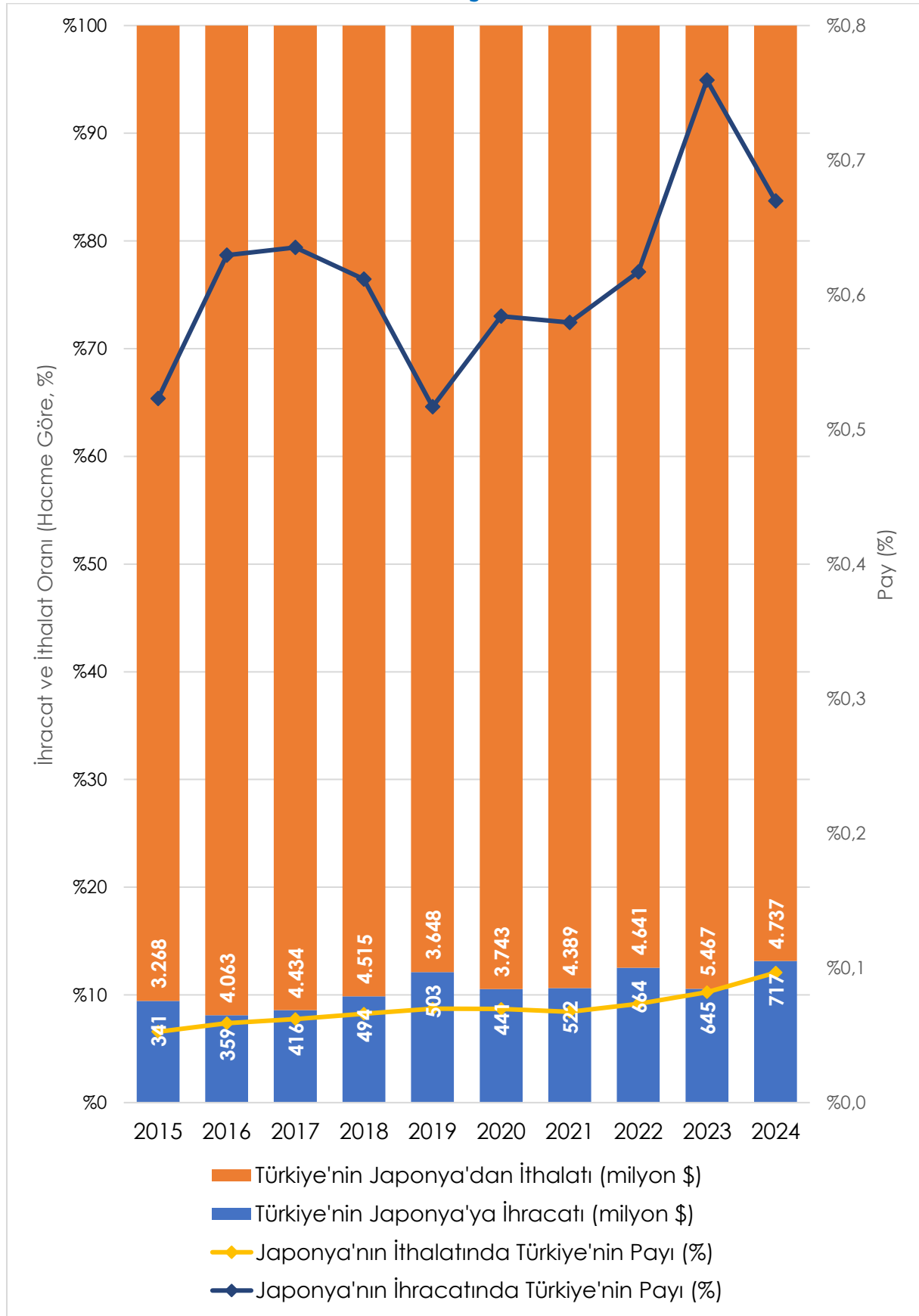
Japonya'nın İhracatında İlk 10 Ürün (2024, milyar \$)

Japonya'nın İthalatında İlk 10 Ürün (2024, milyar \$)

III-JAPONYA-TÜRKİYE DİŞ TİCARETİ

Japonya'ya İhracatımızda Sektörler

(TİM, TÜİK, Ocak-Aralık Dönemi)

SEKTÖR	2023 (x1000\$)	2024 (x1000\$)	Değişim %
TOPLAM (GTS)	645.190	717.103	%11,1
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	53.365	118.029	%121,2
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	95.242	106.623	%12,0
Madencilik Ürünleri	68.077	64.962	-%4,6
Meyve Sebze Mamulleri	45.962	47.999	%4,4
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	49.434	47.561	-%3,8
Kuru Meyve ve Mamulleri	34.951	42.130	%20,5
Makine ve Aksamaları	33.142	35.895	%8,3
Zeytin ve Zeytinyağı	29.085	35.445	%21,9
Otomotiv Endüstrisi	47.581	31.273	-%34,3
Halı	11.855	23.692	%99,9
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	21.620	20.800	-%3,8
Mücevher	13.617	14.888	%9,3
Tekstil ve Hammaddeleri	17.117	14.646	-%14,4
Fındık ve Mamulleri	9.460	12.410	%31,2
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	3.072	12.183	%296,6
İklimlendirme Sanayii	7.275	9.400	%29,2
Demir ve Demir Dışı Metaller	7.397	8.956	%21,1
Elektrik ve Elektronik	6.297	7.875	%25,0
Deri ve Deri Mamulleri	6.210	7.100	%14,3
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	4.219	4.863	%15,3
Gemi, Yat ve Hizmetleri	624	3.559	%470,4
Çelik	3.856	2.876	-%25,4
Yaş Meyve ve Sebze	7.414	2.525	-%65,9
Savunma ve Havacılık Sanayii	2.355	1.792	-%23,9
Tütün	12.061	352	-%97,1
Süs Bitkileri ve Mamulleri	66	57	-%14,4

Japonya'dan İthalatımızda Sektörler

(TİM, TÜİK, Ocak-Aralık Dönemi)

SEKTÖR	2023 (x1000\$)	2024 (x1000\$)	Değişim %
TOPLAM (GTS)	5.466.847	4.737.259	-%13,3
Otomotiv Endüstrisi	1.484.585	1.427.552	-%3,8
Makine ve Aksamları	1.170.921	975.025	-%16,7
Elektrik ve Elektronik	911.975	863.356	-%5,3
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	540.824	538.279	-%0,5
Çelik	703.852	287.968	-%59,1
İklimlendirme Sanayii	177.610	195.339	%10,0
Demir ve Demir Dışı Metaller	129.856	105.590	-%18,7
Gemi, Yat ve Hizmetleri	57.263	87.586	%53,0
Tekstil ve Hammaddeleri	76.737	86.053	%12,1
Savunma ve Havacılık Sanayii	115.289	58.345	-%49,4
Mücevher	35.368	51.487	%45,6
Madencilik Ürünleri	21.099	22.552	%6,9
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	11.694	11.844	%1,3
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	10.031	10.177	%1,5
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	9.253	8.592	-%7,2
Meyve Sebze Mamulleri	3.186	3.109	-%2,4
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	3.002	3.007	%0,1
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	595	327	-%45,1
Süs Bitkileri ve Mamulleri	378	302	-%20,2
Deri ve Deri Mamulleri	301	253	-%15,8
Yaş Meyve ve Sebze	127	213	%67,4
Kuru Meyve ve Mamulleri	973	206	-%78,8
Halı	4	61	%1391,1
Tütün	18	18	%0,3
Zeytin ve Zeytinyağı	56	3	-%94,2
Fındık ve Mamulleri	289	2	-%99,2

IV-JAPONYA'YA İHRACATTA POTANSİYEL

Ürün Grupları Bazında Potansiyeli Yüksek Ürünler

(Ticaret Bakanlığı, Kolay İhracat Platformu)

1	İlaç ve Kimya
284180	Tungstatlar (volframatlar)
291524	Asetik anhidrit
291300	Aldehitlerin, aldehitlerin siklik polimerlerinin ve paraformaldehitlerin (2912) halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozolanmış türevleri
284161	Potasyum permanganat
290715	Naftoller ve tuzları

2	Tarım ve Hayvancılık
051000	Akamber, kunduz hayası, misk; kuduz böceği ve safra, eczacılık ürünlerinin hazırlanmasında kullanılan guddeler ve diğer hayvansal maddeler
030236	Güney bölgesi mavi yüzgeçli orkinosu (taze veya soğutulmuş)
030392	Köpekbalığı yüzgeçleri; dondurulmuş
030382	Keler balığı [Rays and skates (Rajidae)]; dondurulmuş
021093	Sürüngeçlerin sakatları (tuzlanmış, salamura, kurutulmuş veya tütülenmiş)

3	Demir-Çelik ve Metal
820160	Adi metallerden tarım, hayvancılık ve ormancılıkta kullanılan çit makasları, iki elle kullanılan budama makasları ve benzeri makaslar
911180	Saatlerin diğer zarfları
780420	Kurşun tozları ve kurşundan ince pullar
911440	Saatler için tablalar ve köprüler
721891	Paslanmaz çelikten yarı mamüller; enine kesiti dikdörtgen (kare hariç)

4	Makine
950730	Olta makaraları
911019	Cep veya kol saatlerine ait taslaklar
911090	Diğer saatlere ait tamamlanmış saat makineleri (birleştirilmemiş/kısmen birleştirilmiş), tamamlanmamış saat makineleri (birleştirilmiş) ve taslaklar
950710	Olta değnekleri
911012	Cep veya kol saatlerine ait tamamlanmamış makineler (birleştirilmiş)

5	Elektrik-Elektronik
910811	Elektrikle çalışan cep veya kol saati makinaları; sadece mekanik göstergeli veya mekanik göstergenin birleştirilebildiği bir tertibata sahip olanlar
900669	Fotoğrafçılıkta flash ışığı meydana getirmeye mahsus diğer cihazlar ve flaş lambaları
902219	Diğer amaçlar için kullanılan X ışınli cihazlar
902139	Vücudun diğer suni parçaları
850740	Nikel-demirli akümülatörler

6	Tekstil
500200	İpek; ham (bükülmemiş)
510211	Kaşmir keçisi kılları; karde edilmemiş veya taranmamış
530810	Hindistan cevizi ipliği (koko)
551339	Dokunmuş mensucat; diğer sentetik devamsız lifler ağırlıklı fakat < %85, pamukla karışık, m2 ≤ 170gr, farklı renkteki ipliklerden
551442	Dokunmuş mensucat; devamsız polyester lifler ağırlıklı fakat < %85, 3'lü veya 4'lü dimi, pamukla karışık, m2 > 170gr, baskılı

7	İşlenmiş Tarım Ürünleri
190219	Makarna; pişirilmemiş, yumurta içermeyen (doldurulmamış)
160242	Domuz kol ve parçalarından hazırlanmış veya konserve edilmiş et
170113	Kamış şekeri (ham); kuru halde sakkaroz miktarı polarimetre okuma olarak ≥ %69, fakat < %93 (katı halde)
160412	Ringa balıkları; hazırlanmış veya konserve edilmiş, bütün veya parça halinde
160418	Köpekbalığı yüzgeçleri; hazırlanmış veya konserve edilmiş (bütün veya parça halinde)

8	Ağaç ve Orman Ürünleri
440796	Huş (Betula spp.) ağacından kereste; kalınlık > 6mm
440121	İnce dilimler veya yongalar halinde ağaç; iğne yapraklı ağaçlardan
440323	Gökmar (Abies spp.) ve Ladin (Picea spp.); kabukları alınmış veya kare şeklinde kabaca yontulmuş olsun olmasın, en küçük enine kesiti ≥ 15 cm
440692	İğne yapraklı olmayan ağaçlardan demiryolu veya tramvay traversleri; emprenye edilmiş (emdirilmiş)
470630	Lif hamurları; bambudan

9	Hazır Giyim
620729	Erkek/erkek çocuk için gece gömlekleri ve pijamalar; dokunabilir diğer maddelerden (örülmemiş veya kroşe olmayan)
610719	Erkek/ erkek çocuk için külotlar ve slipler; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)
610729	Erkek/ erkek çocuk için gece gömlekleri ve pijamalar; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)
611596	Diğer çoraplar; sentetik liflerden (örme veya kroşe)
610442	Kadın/kız çocuk için elbise; pamuktan (örme veya kroşe)

10	Plastik ve Kauçuk
392114	Rejenere selülozdan levha, yaprak, film, folyo ve şerit (gözenekli)
401410	Prezervatifler; sertleştirilmemiş vulkanize kauçuktan
400591	Karıştırılmış kauçuktan (vulkanize edilmemiş) levha, tabaka ve şeritler
961310	Tekrar doldurulamayan gazlı cep çakmakları
401036	Transmisyon kolonu; sonsuz senkronize, vulkanize kauçuktan, 150cm < çevre <= 198cm

11	Madencilik ve Doğal Taşlar
720241	Ferro - krom; C > %4
720250	Ferro - siliko - krom
252800	Tabii boratlar ve bunların konsantreleri, tabii borik asit (H3BO3 <= %85)
681520	Turbdadan eşya
250410	Tabii grafit; toz veya flokon halinde olan

12	Otomotiv
870220	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem dizel veya yarı dizel hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi >= 10 kişi
860630	Kendinden hareketli olmayan, yük taşımaya mahsus, kendinden boşaltma tertibatlı vagonlar
870230	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem benzinli hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi >= 10 kişi
860390	Kendinden hareketli diğer demiryolu veya tramvay vagonları
870191	Diğer traktörler (8709 pozisyonuna giren traktörler hariç); motor gücü <= 18 kW

13	Toprak, Cam ve Seramik
700232	Isıya dayanıklı camdan borular; genleşme katsayısı $\leq 5 \times 10^{-6}$ /Kelvin
700910	Taşıtlar için dikiz aynaları
681011	Çimentodan, betondan veya suni taştan inşaat için bloklar ve levhalar
700220	Camdan çubuklar (işlenmemiş)
700320	Dökme/haddeden geçirilmiş diğer cam plaka; takviye edilmiş, absorblayıcı veya yansıtıcı bir tabakası olsun/olmasın, fakat başka şekilde işlenmemiş

14	Deri, Ayakkabı, Saraciye
410330	Domuzların ham derileri
420600	Bağırsak, kursak, mesane ve veterden mamul eşya
640312	Kayak ayakkabıları, kuzey disiplini kayak ayakkabıları ve kar sörfü için ayakkabılar; yüzü deriden, dış tabanı kauçuktan, plastikten veya köseleden
410622	Keçi ve oğlakların crust (ara kurutmalı) post ve derileri; yünü veya kılı alınmış
640199	Diğer ayakkabılar; dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik, bileği ve dizi örtmeyen, su geçirmez, yüzü perçin, çivi, vida, vb. işlemlerle tutturulmamış

15	İklimlendirme
701939	Cam liflerinden, örtüler, şilteler, panolar ve benzeri dokunmamış cam mensucattan eşya
732290	Demir/çelikten ısıtması elektrik olmayan, motorlu hava püskürtücülü veya vantilatörlü sıcak-soğuk hava jeneratör ve distribütörleri ve aksam-parçaları
401693	Sertleştirilmemiş vulkanize kauçuktan (gözenekli kauçuktan HARIÇ) conta, rondela ve diğer eşya
840420	Buhar güç üniteleri için kondansörler
840220	Kızgın su kazanları

16	Mücevherat ve Kıymetli Taşlar
710229	Diğer elmaslar (sanayide kullanılan)
710900	Altın kaplamalı gümüşler veya adi metaller (işlenmemiş veya yarı işlenmiş)
710410	Piezo - elektrik kuvarsları
710420	Sentetik/terkip yoluyla elde edilen kıymetli veya yarı kıymetli diğer taşlar; işlenmemiş veya basit bir şekilde kesilmiş veya kabaca yontulmuş
711039	Rodyum; yarı işlenmiş

17	Mobilya
940153	Hintkamyından oturmaya mahsus mobilyalar
940390	Diğer mobilyalara ait aksam ve parçalar
940310	Bürolarda kullanılan metalden mobilyalar
940530	Noel ağaçlarında kullanılan elektrikli aydınlatıcılar
940190	Oturmaya mahsus mobilyalar için aksam ve parçalar

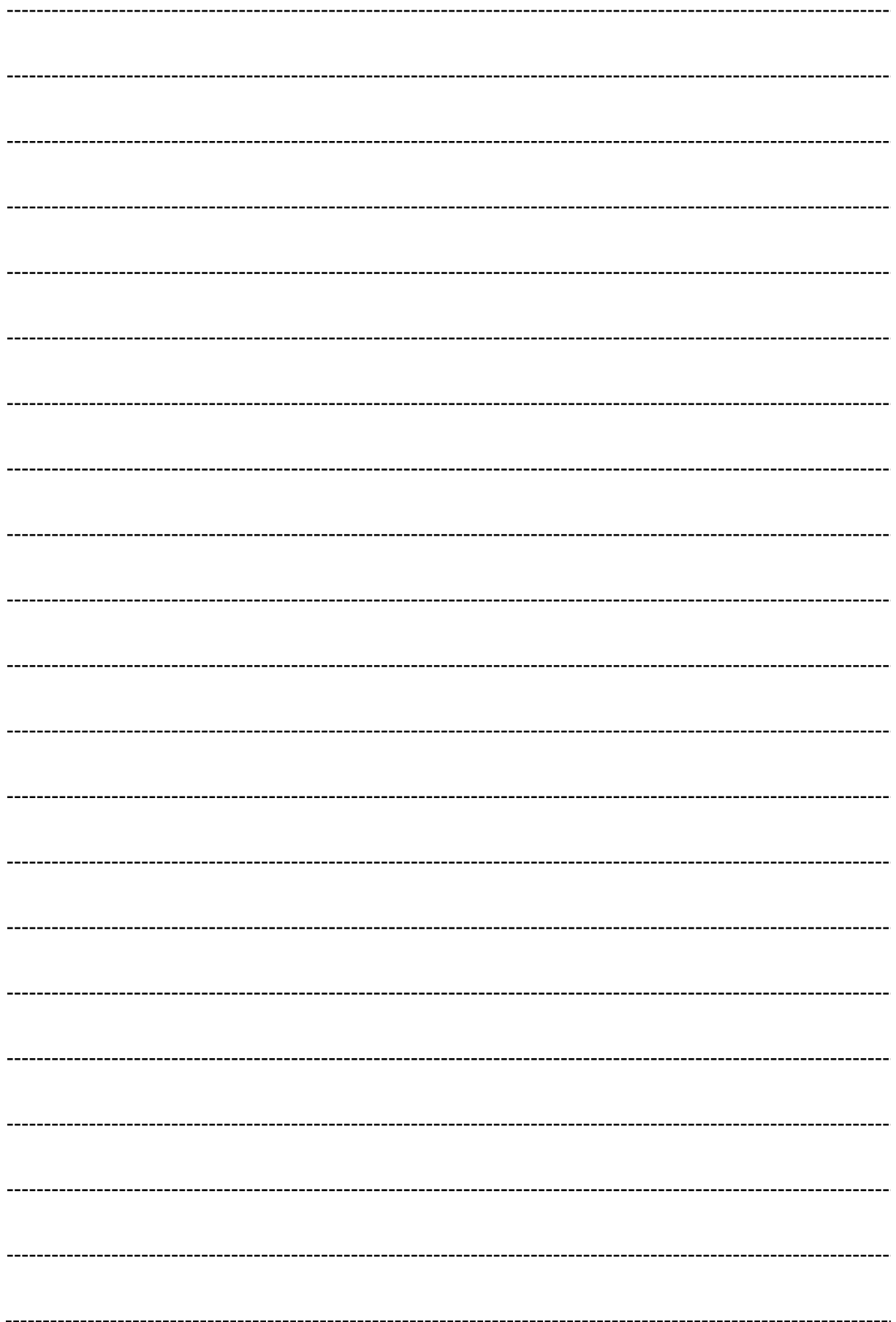
18	Halı
570220	Dokunmuş yer kaplamaları; Hindistan cevizi (koko) liflerinden, tufte veya floke edilmemiş
570242	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; sentetik ve suni dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olan, tufte/floke edilmemiş
570320	Halılar ve yer kaplamaları; naylon veya diğer poliamidlerden, tufte edilmiş
570291	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; yün veya ince hayvan kıllarından, hav yapısında olmayan, hazır eşya halinde olan, tufte veya floke edilmemiş
570250	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında olmayan, hazır eşya halinde olmayan, tufte veya floke edilmemiş

Notlar

1. Bilgi notuna konu ülkenin dış ticaret verileri ile Türkiye'nin ilgili ülke ile karşılıklı ticaret verileri arasındaki uyumsuzluklar veri açıklama politikalarındaki farklılıklardan ve ülkelerin kamuoyu ile paylaşmadığı gizli verilerden kaynaklanmaktadır.
2. Ülkeye dair dış ticaret verilerinin kamuya açık paylaşılması durumunda partner ülkelerin dış ticaret verileri üzerinden hesaplamalar yapılmıştır. Bu nedenle ülke dış ticaretine ilişkin, veriler ülkenin resmi verileri ile farklılık gösterebilmektedir.
3. İhracat tutarı FOB bedeli üzerinden, ithalat tutarı ise CIF bedeli üzerinden hesaplanmaktadır.
4. Bu bilgi notu güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Türkiye İhracatçılar Meclisi bu notta yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Bu not ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İhracatçılar Meclisi hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary-ruled notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

TİM **TÜRKİYE**
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

TİM Ekonomik Araştırmalar
www.tim.org.tr